

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

31 ianuarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Petru Ursache,

judecători – Ghenadie Nicolaev, Vladimir Timofti, Nadejda Toma, Petru Moraru

a judecat, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de avocatul Holban Radu în numele inculpatului Gumeniuc Andrei prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 03 octombrie 2016, în cauza penală în privința lui

***Gumeniuc Andrei Ivan**, născut la 13 decembrie 1982, originar și domiciliat în or. Glodeni, str. Decebal nr. 56.*

Datele referitoare la termenul de examinare al cauzei:

1. 12.02.2014-21.10.2014 (instanța de fond);

2. 06.11.2014-03.10.2016 (instanța de apel);

3. 08.12.2016-31.01.2017 (instanța de recurs).

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Glodeni din 21 octombrie 2014, ***Gumeniuc Andrei Ivan*** a fost achitat de sub învinuirea în baza art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal, din motivul că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

2. Potrivit sentinței s-a stabilit că ***Gumeniuc Andrei Ivan*** a fost pus sub învinuire pentru faptul că, activând în funcția de Inspector superior auto de stat al Serviciului Supraveghere Transport și Circulație Rutieră al Secției Securitate Publică a Inspectoratului de poliție Glodeni al Inspectoratului General al Poliției al MAI al RM, numit în această funcție în baza ordinului nr. 271 EF din 19.07.2013 al Inspectorului general-șef al Inspectoratului General al Poliției al MAI al RM, prin urmare în conformitate cu prevederile art. 123 alin. (2) Cod penal fiind persoană publică, având în virtutea funcției deținute permanent drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, abilitată potrivit prevederilor art. 2 al Legii cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului nr. 320 din 27.12.2012 cu misiunea de a apăra drepturile și libertățile fundamentale ale persoanei prin activități de menținere, asigurare și restabilire a ordinii și securității publice, de prevenire, investigare și de descoperire a infracțiunilor și contravențiilor, contrar prevederilor art. 26 alin. (1) lit. a), b), c) și d) și prevederilor art. 28 alin. (1) lit. g) și i) ale Legii nominalizate mai sus, care prevăd că Polițistul își desfășoară activitatea profesională în interesul și în sprijinul persoanei, comunității și al instituțiilor statului, exclusiv pe baza și în executarea legii, fiind obligat: să respecte cu strictețe drepturile, libertățile omului și demnitatea umană, să aibă comportament demn și respectuos pentru persoane, o atitudine fermă față de cei care încalcă legile; să se conducă, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, de legislație, asigurând îndeplinirea sarcinilor ce stau în fața Poliției; să execute la timp și întocmai atribuțiile conform funcției deținute și să manifeste, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, perseverență, obiectivitate și

imparțialitate, fiindu-i interzis să abuzeze de calitatea sa oficială și să întreprindă alte acțiuni interzise prin Lege, etc., acceptând concomitent benevol restricțiile impuse de prevederile Legii cu privire la prevenirea și combaterea corupției nr. 90-XVI din 25.04.2008 pentru a nu comite acțiuni ce pot conduce la folosirea situației de serviciu și a autorității sale în interese personale, de grup sau alte interese decât cele de serviciu, contrar obligațiilor și interdicțiilor impuse de funcția deținută, a săvârșit infracțiunea de corupere pasivă în următoarele circumstanțe:

Astfel el, activând în funcția antementionată, dispunând conform fișei de post de împuterniciri de a aplica sancțiuni în privința cetățenilor care au încălcat legislația privind circulația rutieră deci, în acest sens, având calitatea de agent constatat, contrar obligațiilor și interdicțiilor impuse de funcția deținută, intenționat și din interes material, începând cu mijlocul lunii decembrie 2013, a pretins prin extorcare de la cet. Maximenco Dmitrii Vasile mijloace bănești ce nu i se cuvin în sumă totală de 1500 lei, în scopul îndeplinirii acțiunilor contrar atribuțiilor sale funcționale, exprimate prin neatragerea ultimului la răspundere contravențională pentru faptul părăsirii locului accidentului rutier, comis la data de 03.11.2013 în s. Sturzovca, r-nul Glodeni.

În continuarea acțiunilor sale infracționale, **Gumeniuc Andrei Ivan**, la data de 24.12.2013 a întocmit în privința lui Maximenco Dmitrii Vasile un proces-verbal cu privire la contravenția prevăzută de art. 243 Cod contravențional pentru faptul părăsirii locului accidentului rutier, proces-verbal care împreună cu materialele acumulate la data de 31.12.2013 a fost expediat în judecătoria r-lui Glodeni pentru examinare în fond.

Ulterior, la data de 03.01.2014, **Gumeniuc Andrei Ivan**, urmărind același scop de profit, având calitatea de agent constatat în cadrul procesului contravențional inițiat de el prin procesul-verbal cu privire la contravenție din 24.12.2013 în privința lui Maximenco Dmitrii Vasile în cadrul căruia, în conformitate cu prevederile art. 455 alin. (2) Cod contravențional era obligat să participe la ședința de judecare a cauzei contravenționale, a pretins în continuare prin extorcare de la cet. Maximenco Dmitrii Vasile bani ce nu i se cuvin în sumă de 1500 lei pentru a contribui prin acțiunile sale în instanța de judecată la adoptarea unei hotărâri de încetare a procesului contravențional, bani pe care la data de 03.01.2014, aproximativ în jurul orei 14:05 i-a primit personal de la Maximenco Dmitrii Vasile, condiționându-i acestuia să pună banii pe pervazul ferestrei biroului său de serviciu nr. 13 al Inspectoratului de poliție Glodeni, amplasat în or. Glodeni, str. Tricolorului 6, fapt după care **Gumeniuc Andrei Ivan** a fost reținut de către colaboratorii Direcției Generale Teritoriale Nord a Centrului Național Anticorupție al Republicii Moldova.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal, cu următoarele semne calificative: „pretinderea și primirea, personal, de către o persoană publică a bunurilor sub formă de valori valutare ce nu i se cuvin, pentru sine, pentru a îndeplini acțiuni contrar atribuțiilor sale funcționale, cu extorcarea bunurilor menționate”.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal, la 7 ani

închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu amendă în mărime de 2000 unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în cadrul organelor de poliție pe un termen de 5 ani.

În motivarea cerințelor sale acuzatorul de stat a invocat următoarele:

- vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate a fost dovedită integral prin totalitatea probelor administrate în cadrul urmăririi penale și examinate în ședința de judecată, și anume declarațiile martorului Maximenco Dmitrii Vasile, probele scrise și corpurile delictelor anexate la materialele cauzei. Astfel, instanța de judecată în mod eronat a neglijat valoarea probantă a tuturor probelor prezentate de către acuzare, fiind totodată dusă în eroare de poziția părții apărării și inculpatului, care nu și-a recunoscut vina, poziție care poartă un caracter de apărare și declarativ;

- instanța de fond neîntemeiat a concluzionat asupra neclarității învinuirii inculpatului pentru faptul că prin extorcare a pretins suma de 1500 lei de la Maximenco Dmitrii Vasile pentru a nu transmite materialul contravențional în instanța de judecată, sau pentru că a extorcat bani pentru a contribui prin acțiunile sale în instanța de judecată la adoptarea unei hotărâri de încetare a procesului contravențional. Scopul pe care îl urmărea inculpatul era unic, unul de profit și îmbogățire ilegală, iar pentru atingerea acestui scop, în calitatea sa de agent constatat, acesta putea interveni în orice etapă a procesului contravențional pentru a determina adoptarea unei hotărâri în folosul lui Maximenco D.;

- neîntemeiat au fost apreciate critic și declarațiile martorului Maximenco D., precum că inculpatul pretindea prin extorcare de la el suma de 1500 lei pentru a nu transmite procesul contravențional, în situația în care procesul contravențional deja la data de 31.12.2013 a fost expediat în instanța de judecată, odată ce Maximenco D. nu cunoștea despre acest fapt;

- instanța de fond eronat a reținut că Maximenco D. nu a înregistrat toată convorbirea între el și inculpat, ci doar ceea ce îl interesa pe el, iar declarațiile lui se contrazic cu procesul-verbal de consemnare a rezultatelor documentării. Or, martorul Maximenco D. a declarat că a conectat tehnica specială cu care a fost înzestrat doar în momentul când discuțiile și acțiunile sale cu inculpatul s-au referit la mijloacele bănești pe care acesta le-a pretins și le-a primit, inculpatul instructându-l totodată cum urmează să se comporte în instanța de judecată când va fi chemat;

- era greșită poziția instanței, precum că din partea acuzării nu a fost prezentată nici o probă sau dovadă că au fost examinate și cercetate atât pervazul din coridorul inspectoratului, cât și pervazul din biroul inculpatului, precum și nu a fost prezentată nici o probă despre faptul cum pretinsa sumă de bani a ajuns de pe pervazul ferestrei în printerele din biroul inculpatului. Concluzia dată rezulta din faptul că în baza ordonanței procurorului a fost efectuată percheziția biroului inculpatului, în cadrul căreia, în printerele din birou, a fost găsită suma de bani primită de inculpat de la Maximenco D. Obiectul percheziției l-au constituit banii în sumă de 1500 lei, care după depistare au fost ridicați, iar acțiunea de urmărire penală respectivă a fost încetată, deoarece și-a atins scopul. Astfel, nu a fost necesară o cercetare suplimentară a pervazurilor ferestrelor Inspectoratului de

poliție, deoarece în acest caz, organul de urmărire penală era pus în situația de a-și depăși atribuțiile de serviciu, or scopul percheziției a fost atins;

- urma a fi apreciată critic concluzia instanței precum că din discuțiile înregistrate și anexate în procesul-verbal de consemnare a rezultatelor documentării nu rezultă faptul că Maximenco D. îi transmite inculpatului banii anume pentru ca acesta să contribuie la adoptarea unei decizii de încetare a procesului contravențional. Or, în aceeași discuție inculpatul îl instrucează pe Maximenco D. că îi va veni citație, se va prezenta, va spune instanței că nu este vinovat, când îi va veni citația să-l telefoneze pe inculpat, că în aceeași zi trebuie să-i dea banii persoanei, însă nu se referă la participarea unui avocat, cum ar fi Crecicovschi D., cu care presupus s-a înțeles să-l ajute pe Maximenco D;

- nu puteau fi luate în considerație declarațiile martorului Gîdei V., care a avut unele contacte cu inculpatul, deoarece acesta a examinat un caz în care Gîdei V. a fost victimă a unui accident rutier. Necătând la faptul că martorul a comunicat că în ziua de 03.01.2014 în jurul orei 14:00 a venit în biroul inculpatului unde mai era o persoană, în Registrul de evidență a vizitatorilor IP Glodeni pentru data de 03.01.2014, numitul Gîdei V. nu figura, mai ales în situația în care a comunicat că a intrat în IP Glodeni prin intrarea oficială, pe lângă unitatea de gardă;

- în cadrul urmăririi penale inculpatul a fost informat de către procuror despre faptul că a fost supus măsurii speciale de investigație - controlul transiterii banilor. Acesta a fost informat și despre faptul că este în drept să facă cunoștință cu aceste rezultate, precum și cu ordonanța procurorului prin care au fost legalizate aceste rezultate, însă inculpatul nu a contestat actele menționate. Totodată, în lista probelor se face mențiune la procesul-verbal privind controlul transiterii banilor;

- cu referire la măsura specială de investigații - documentarea cu ajutorul metodelor și mijloacelor tehnice, se menționează că la materialele cauzei este anexată încheierea judecătorului de instrucție prin care s-a declarat legalitatea rezultatelor acesteia, nefiind stabilite careva încălcări sau depășiri ale organului de urmărire penală la efectuarea ei, încheiere care nu a fost contestată de partea apărării.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 03 octombrie 2016, care a fost pronunțată integral la 26 octombrie 2016, apelul declarat a fost admis, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță prin care:

Gumeniuc Andrei Ivan a fost condamnat în baza art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal, la 5 (cinci) ani închisoare, cu amendă în mărime de 2000 (două mii) unități convenționale, echivalentul a 40 000 (patruzeci mii) lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele afacerilor interne pe un termen de 4 (patru) ani, cu executarea pedepsei închisorii în penitenciar de tip semiînchis.

În latura dispozițiilor cu privire la corpurile delictelor sentința a fost menținută.

5. În motivarea hotărârii adoptate instanța de apel a indicat că la examinarea cauzei respective nu s-a dat eficiență prevederilor art. 93-101, 26-27 Cod de procedură penală, instanța de fond nu a cercetat cauza multiaspectual, nu a dat apreciere probelor prezentate prin prisma pertinentei, concludenței, coroborării lor, în baza probelor acumulate și nu a reținut just starea de fapt pe cauză.

Soluția instanței de fond prin care inculpatul a fost achitat pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii, nu se racorda cu baza probantă existentă pe cauză, cercetată în instanța de apel la demersul părții acuzării, care nu a fost pe deplin verificată și apreciată la justa valoare.

Deși inculpatul a negat vina, vinovăția acestuia se întemeia pe declarațiile martorilor Maximenco D., Ataman Dumitru, Bădărău Gheorghe și următoarelor probe materiale, examinate în ședința instanței de apel:

- Procesul-verbal de primire a denunțului din 02.01.2014, în care cet. Maximenco D. declară circumstanțele faptei infracționale ale inspectorului auto de stat Gumeniuc A., care îi extorca bani (v.l, f.d. 6);

- Procesul-verbal privind controlul transmițerii banilor din 03.01.2014 prin care s-au marcat banii în sumă de 1500 lei (v.l. f.d. 18-23);

- Raportul ofițerului de investigații Gh. Bădărău din 03.01.2014 privind rezultatele măsurii speciale de investigație - controlul transmițerii banilor (v.l, f.d. 25);

- Încheierea judecătorului de instrucție din 03.01.2014 prin care s-a dispus autorizarea măsurii speciale de investigație - documentarea cu ajutorul metodelor și mijloacelor tehnice în scopul fixării acțiunilor între cet. Maximenco D. și Gumeniuc A. (v.l, f.d. 32);

- Raportul ofițerului de investigații Ataman D. din 03.01.2014 privind rezultatele măsurii speciale de investigație - documentarea cu ajutorul metodelor și mijloacelor tehnice în scopul fixării acțiunilor între cet. Maximenco D. și Gumeniuc A. (v.l, f.d. 33);

- Procesul-verbal de consemnare a rezultatelor documentării cu ajutorul metodelor și mijloacelor tehnice din 04.01.2014, în care sunt redată discuțiile între cet. Maximenco D. și Gumeniuc A. (v.l, f.d. 34-36);

- Încheierea judecătorului de instrucție din 04.01.2014, prin care s-a declarat legalitatea efectuării măsurii speciale de investigație - documentarea cu ajutorul metodelor și mijloacelor tehnice a întrevederii avute loc între cet. Maximenco D. și Gumeniuc A., consemnate prin procesul-verbal din 04.01.2014 (v.l, f.d. 40);

- Procesul-verbal de percheziție din 03.01.2014, prin care s-a efectuat percheziția biroului de serviciu al lui Gumeniuc A. (v.l, f.d. 50-51);

- Încheierea judecătorului de instrucție din 04.01.2014, prin care s-a declarat legală percheziția biroului de serviciu al lui Gumeniuc A. (v.l, f.d. 53);

- Procesul-verbal de ridicare din 03.01.2014, prin care s-au ridicat: materialul cu privire la înștiințarea telefonică nr. 3083 din 04.11.2013 din gestiunea IP Glodeni, registrul de evidență a înștiințărilor referitoare la infracțiuni și incidente a IP Glodeni, registrul de evidență a vizitatorilor IP Glodeni, registrul de evidență a actelor de ieșire a IP Glodeni (v.l, f.d. 61-63);

- Procesul-verbal de ridicare din 04.01.2014 prin care s-a ridicat Registrul de intrare al corespondenței al Judecătoriei r-lui Glodeni (v.l, f.d. 102);

- Procesul-verbal de examinare din 04.01.2014 prin care s-a examinat Registrul de intrare al corespondenței al Judecătoriei r-lui Glodeni (v.l, f.d. 103);

- Raportul de expertiză nr. 030-031 din 16.01.2014, efectuat de Centrul Național de Expertize Judiciare, potrivit concluziilor căruia:

1. Pe toate 15 bancnote, cu nominalul 100 lei BNM prezentate la examinare este inscripția specială cu conținutul ”MITA CNA”.

2-3. Pe toate bancnotele prezentate la examinare sunt depuneri de substanță specială.

Pe fragmentele de vată, cu care s-au colectat mostre de pe mâinile bănuțului Gumeniuc A., urme de substanțe speciale nu sunt.

4. Cele cincisprezece bancnote prezentate la examinare, fiecare cu valoarea nominală 100 lei BNM, cu numărul și seria: 965368 F.0054, 010046 F.0125, 075720 F.0126, 925364 F.0054, 743862 F.0052, 811025 F.0023, 750797 F.0044, 072622 F.0099, 098033 F.0124, 893244 F.0025, 076108 F.0130, 817917 F.0008, 760114 F.0021, 138409 F.0108, 824134 F.0044, toate emise în anul 2008, au fost confecționate la întreprinderi specializate abilitate cu dreptul în confecționarea banilor și a hârtiilor de valoare (v.l, f.d. 139-146).

La cercetarea cauzei, instanța de fond nu a ținut cont în plină măsură de prevederile articolelor 27, 99-101 Cod procedură penală, nu a cercetat sub toate aspectele probele administrate de părți, fără a le verifica minuțios și fără a le da o apreciere justă, prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor, concluzionând că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Instanța de apel a considerat, că concluzia instanței de fond privind achitarea inculpatului nu se racorda cu probele cercetate, prima instanță nu a apreciat probele la justa valoare și neîntemeiat a achitat inculpatul din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Instanța de apel a ajuns la concluzia că modalitatea de motivare a soluției de către instanța de fond denota că aceasta n-a apreciat probele menționate în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor, expunându-se precum că ele nu dovedeau vinovăția inculpatului pe când acestea, în coroborare una cu alta, confirmau vinovăția inculpatului în săvârșirea coruperii pasive, cu extorcarea mijloacelor bănești de la Maximenco D.

Adoptînd sentința de achitare, prima instanță nu a dat apreciere cuvenită declarațiilor martorului Maximenco D. și probelor scrise prezente la materialele cauzei, care au fost cercetate în instanța de fond și în cea de apel.

Martorul Maximenco D. a confirmat că inculpatul a pretins și a primit prin extorcare de la acesta bani în sumă de 1500 lei pentru a îndeplini acțiuni contrar atribuțiilor sale funcționale pe cauza contravențională în privința lui Maximenco D. în baza art. 243 Cod contravențional.

Instanța de apel nu a găsit temeiuri de a pune la dubiu declarațiile date de martorul Maximenco D., pe care le-a apreciat ca fiind veridice și care reflectau circumstanțele cauzei, fiind consecvente pe tot parcursul urmăririi penale, cât și judecării cauzei în instanța de fond și cea de apel. Martorul Maximenco D. a descris în mod amănunțit acțiunile întreprinse de inculpat în vederea extorcării de la el a mijloacelor bănești, inițial în sumă de 300 euro, iar ulterior în sumă de 1500 lei. Acesta a declarat, că inițial Gumeniuc A. i-a spus că dacă vrea ca el să nu expedieze materialele în instanța de judecată, trebuie să-i dea suma de 300 Euro, la ce i-a răspuns că nu posedă așa bani. Aproximativ peste 30 minute după întâlnire, Gumeniuc A. l-a telefonat din nou și i-a spus că deja nu 300 Euro dar 1500 lei și

dacă îi va da, atunci el nu va expedia materialele în instanța de judecată. Martorul i-a spus că așa bani nu are și în privința la asta se va mai gândi. La data de 02.01.2014 l-a telefonat pe Gumeniuc A. cu scopul de a afla ce este cu materialele sale, dacă le-a expediat în instanța de judecată, deoarece dorește să plece peste hotarele Republicii Moldova, la ce Gumeniuc A. insistent a cerut de la el suma de 1500 lei, iar el i-a spus că la moment nu are așa sumă de bani, dar în a doua jumătate a zilei următoare o să găsească acești bani, cu ce Gumeniuc A. a fost de acord. La data de 03.01.2014 aflându-se în biroul de serviciu al lui Gumeniuc A., a scos banii și i-a spus acestuia: „1500 lei cum ne-am înțeles”, la ce el a întrebat de ce numai 1500 lei, deoarece i-a spus ca să-i aducă 2500 lei. Atunci i-a înmănat banii chiar în birou și anume: Gumeniuc A. i-a indicat să pună banii în antreul biroului pe pervazul ferestrei și când ieșeau din birou a pus banii în sumă de 1500 lei pe pervazul ferestrei din hol.

Din declarațiile martorului Maximenco D., instanța de apel a stabilit acțiuni de extorcere din partea inculpatului a mijloacelor bănești de la martor.

În acest sens s-a indicat că se pot distinge următoarele trei forme de extorcere: 1) făptuitorul pune victima într-o situație care o impune să-i transmită acestuia remunerația, pentru a preîntâmpina producerea efectelor nefaste pentru interesele legitime ale victimei; 2) amenințarea cu lezarea intereselor legitime ale victimei (nu lezarea efectivă), în cazul în care aceasta nu transmite remunerația; 3) nesatisfacerea solicitării victimei, astfel încât aceasta este nevoită să transmită remunerația către făptuitor, pentru a evita lezarea intereselor sale legitime. Această clasificare nu influențează asupra calificării faptei conform lit. c) alin. (2) art. 324 Cod penal, însă poate fi luată în considerație la individualizarea pedepsei.

Prin aplicarea metodei de extorcere, se lezează în mod necesar libertatea psihică (morală) a persoanei (și relațiile sociale aferente), ca obiect juridic secundar al infracțiunii prevăzute la lit. c) alin. (2) art. 324 Cod penal. Prin libertate psihică (morală) a persoanei se înțelege putința ce-i este lăsată fiecărei persoane de a hotărî (de a dispune) în toate actele sale, în cadrul ordinii juridice, după cum va crede de cuviință, deci după cum îi vor dicta conștiința, sentimentele și interesele sale. Prin urmare, în cazul extorcării, se au în vedere numai acele interese amenințate ale victimei care au un caracter legitim, deci sunt interese ocrotite de lege.

În cazul din speță se disting modalitățile extorcării aplicate de inculpat față de martorul Maximenco D., or Gumeniuc A. a pus martorul într-o situație care l-a impus să-i transmită acestuia remunerația, pentru a preîntâmpina producerea efectelor nefaste pentru interesele legitime ale martorului, adică, după cum i-a spus inculpatul inițial pentru a nu transmite în judecată materialul contravențional în privința lui Maximenco D. pornit în baza art. 243 Cod contravențional, deoarece dacă îl trimite în judecată, martorul va fi privat de dreptul de a conduce mijloace de transport. Ulterior, inculpatul a trimis materialul contravențional în judecată, iar în continuarea acțiunilor sale inculpatul solicita de la martor suma de 1500 lei, deja pentru a-și îndeplini funcțiile sale contrar obligațiilor de serviciu, în vederea reprezentării agentului în ședința de judecată și adoptării unei hotărâri în favoarea martorului de încetare a procesului contravențional.

În acest sens, s-a considerat nejustificată concluzia instanței de fond, privind faptul neclarității învinuirii înaintate inculpatului și scopului extorcării de către acesta a mijloacelor bănești de la Maximenco D.

Instanța de apel a notat că inculpatul acționa cu un scop unic, de profit și îmbogățire ilegală, iar pentru atingerea acestui scop, în calitatea sa de agent constatat, Gumeniuc A. putea interveni în orice etapă a procesului contravențional pentru a determina adoptarea unei hotărâri în folosul lui Maximenco D.

Astfel, inculpatul a extorcat bani de la Maximenco D. atât până la transmiterea procesului-verbal contravențional în instanța de judecată, solicitând astfel suma bănească pentru a nu transmite materialul cât și după transmiterea materialului după competență în instanța de judecată. Martorul a descris în mod consecutiv acțiunile inculpatului la fiecare etapă a procesului contravențional atât până, cât și după transmiterea materialului în instanță, în cazul dat nefiind relevant faptul că nu era de competența inculpatului de a nu transmite materialul contravențional în instanță și conform obligațiilor de serviciu acesta era obligat să-l transmită în instanță după competență. Or, martorul Maximenco D. nu are studii juridice sau cunoștință despre particularitățile examinării procesului contravențional în baza art. 243 Cod contravențional și nu știa despre faptul că inculpatul urma în mod obligatoriu să trimită materialul în instanță.

Totodată, inculpatul a invocat motivul de a nu transmite materialul în instanța de judecată anume în scopul extorcării și obținerii de la Maximenco D. a sumei bănești solicitate.

Mai mult, infracțiunea prevăzută la art. 324 Cod penal, este o infracțiune formală. Ea se consideră consumată din momentul pretinderii, primirii sau acceptării în întregime a foloaselor necuvenite. Astfel, acțiunile inculpatului de corupere pasivă s-au consumat deja la momentul pretinderii de la Maximenco D. a sumei de 1500 lei, inculpatul invocând în mod formal motivul de a nu transmite materialul în instanța de judecată, anume în vederea atingerii scopului de obținere a mijloacelor bănești de la martor.

Nu au fost apreciate critic declarațiile martorului Maximenco D., prin care el confirmă că inculpatul pretindea prin extorcare de la el suma de 1500 lei pentru a nu transmite procesul contravențional în instanță, în situația în care materialul contravențional deja la data de 31.12.2013 a fost expediat în instanța de judecată, or lui Maximenco D. nu-i era cunoscut faptul dat.

Astfel, consecutivitatea acțiunilor inculpatului, indicate supra, a fost descrisă în mod amănunțit în ordonanța de punere sub învinuire, cât și în fabula rechizitoriului, cu care cauza penală a fost trimisă pentru examinare în instanța de judecată. Astfel acuzarea de stat a reținut în sarcina inculpatului faptul că el, activând în funcția de Inspector superior auto de stat al Serviciului Supraveghere Transport și Circulație Rutieră al Secției Securitate Publică a Inspectoratului de poliție Glodeni începând cu mijlocul lunii decembrie 2013, a pretins prin extorcare de la cet. Maximenco D. mijloace bănești ce nu i se cuvin în sumă totală de 1500 lei, în scopul îndeplinirii acțiunilor contrar atribuțiilor sale funcționale, exprimate prin neatrăgerea ultimului la răspundere contravențională pentru faptul părăsirii locului accidentului rutier, comis la data de 03.11.2013 în s. Sturzovca, r-

nul Glodeni. În continuarea acțiunilor sale infracționale, inspectorul superior auto de stat Gumeniuc A., la data de 24.12.2013 a întocmit în privința lui Maximenco D. un proces-verbal cu privire la contravenția prevăzută de art. 243 Cod contravențional, pentru faptul părăsirii locului accidentului rutier, proces-verbal care împreună cu materialele acumulate la data de 31.12.2013 a fost expediat în judecătoria r-lui Glodeni pentru examinare în fond. Ulterior, la data de 03.01.2014, Inspectorul Gumeniuc A., urmărind același scop de profit, având calitatea de agent constatat în cadrul procesului contravențional inițiat de el prin procesul-verbal cu privire la contravenție din 24.12.2013 în privința lui Maximenco D. în cadrul căruia, în conformitate cu prevederile art. 455 alin. (2) Cod contravențional, era obligat să participe la ședința de judecare a cauzei contravenționale, a pretins în continuare prin extorcare de la cet. Maximenco D. bani ce nu i se cuvin în sumă de 1500 lei pentru a contribui prin acțiunile sale în instanța de judecată la adoptarea unei hotărâri de încetare a procesului contravențional Astfel, inculpatul acționa cu un scop unic de profit și îmbogățire ilegală, invocând lui Maximenco D. diferite motive pentru a obține de la ultimul suma bănească solicitată, însoțite de acțiuni de extorcare.

Totodată, au fost considerate irelevante cazului argumentele invocate în sentință, precum că în procesul-verbal de primire a plângerii din 02.01.2014 a lui Maximenco D. și în ordonanța de începere a urmăririi penale din 02.01.2014, este indicat că inspectorul poliției din cadrul IP Glodeni Gumeniuc A., a pretins de la Maximenco D. suma de 1500 lei, pentru ca acesta să nu transmită materialele în instanța de judecată pentru a nu fi atras la răspundere pentru comiterea accidentului rutier pe care l-a comis în luna noiembrie 2013, însă în învinuire și rechizitoriul înaintat inculpatului este indicat faptul că acesta a pretins prin extorcare de la cet. Maximenco D. mijloace bănești ce nu i se cuvin în sumă totală de 1500 lei, în scopul îndeplinirii acțiunilor contrar atribuțiilor sale funcționale, exprimate prin neatrăgerea ultimului la răspundere contravențională, cât și pentru a contribui prin acțiunile sale în instanța de judecată la adoptarea unei hotărâri de încetare a procesului contravențional.

Instanța de apel a concluzionat, că atât martorul Maximenco D. la depunerea denunțului, cât și organul de urmărire penală la pornirea urmăririi penale au acționat reieșind din situația existentă în mod real la momentul depunerii denunțului și pornirii urmăririi penale. Astfel, martorul Maximenco D. a indicat în denunț că Gumeniuc A. a pretins de la el suma de bani pentru ca să nu transmită materialele în instanța de judecată, adică a indicat cele solicitate de însăși Gumeniuc A. la acel moment. În așa mod, urmărirea penală la fel a fost pornită pe faptele indicate de Maximenco D. în denunțul depus.

Faptul dat se regăsea și în rechizitoriu, în care era specificat, că temei pentru începerea urmăririi penale a servit bănuiala rezonabilă că a fost săvârșită infracțiunea de corupere pasivă denunțată de către cet. Maximenco D., în care se invoca faptul, că începând cu mijlocul lunii decembrie 2013 și până în prezent, inspectorul Serviciului Supraveghere Transport și Circulație Rutieră al Secției Securitate Publică a Inspectoratului de poliție Glodeni Gumeniuc A., prin extorcare pretinde de la primul bani în sumă de 1500 lei pentru a nu transmite materialul contravențional în instanța de judecată, întocmit în privința primului pe faptul

părăsirii locului în care s-a produs accidentul rutier ce a avut loc la sfârșitul lunii noiembrie 2013.

Doar ulterior, în cadrul desfășurării urmăririi penale, stabilirii și elucidării tuturor circumstanțelor cauzei, s-a stabilit că la data de 03.01.2014 Gumeniuc A. în continuarea acțiunilor sale criminale, a pretins de la Maximenco D. bani deja pentru a nu se prezenta în ședința de judecată și în acest mod să fie adoptată o hotărâre în favoarea lui Maximenco D. de încetare a procesului contravențional.

Astfel, fiind stabilit de către organul de urmărire penală scopul unic de acționare al inculpatului, învinuirea a fost completată cu toate circumstanțele stabilite și a fost înaintată lui Gumeniuc A., precum și a fost întocmit rechizitoriul respectiv, în care au fost elucidate complet și pe deplin toate circumstanțele cauzei și acțiunile întreprinse de inculpat pentru atingerea scopului propus, după cum acestea au derulat în realitate, fapt care releva scopul unic al inculpatului, de remunerare ilegală. Din acest motiv a fost respins argumentul părții apărării, precum că învinuirea înaintată inculpatului era contrară prevederilor art. 6 alin. (2) CEDO.

Concluziile expuse supra, cât și declarațiile martorului Maximenco D. erau confirmate și prin rezultatele măsurii speciale de investigații - documentarea cu ajutorul metodelor și mijloacelor tehnice. Din stenograma discuțiilor documentate cu mijloace tehnice speciale ce au fost purtate de către Maximenco D. și Gumeniuc A. (v.1, f.d. 35-36), rezulta că inculpatul i-a explicat martorului cum să procedeze atunci când îi va veni citația pentru ședința de judecată, precum și cum să se comporte în ședință și ce să spună. Ulterior, rezulta că martorul Maximenco D. dorea să transmită inculpatului o sumă de bani, spunându-i ultimului că aici este cum s-au înțeles. La întrebarea inculpatului cât este, Maximenco D. a răspuns o mie cinci sute, la care Gumeniuc A. i-a spus că trebuia două mii cinci sute de lei, așa cum i-a spus la telefon.

Discuția dată dintre martor și inculpat, înregistrată cu ajutorul mijloacelor speciale, denota în mod cert că între cei doi a fost înțelegere ca Maximenco D. să-i dea inculpatului, după cum a înțeles ultimul, suma de 1500 lei, ceea ce confirma declarațiile date de martor privind pretinderea și extorcarea banilor de către Gumeniuc A. și astfel, demonstra vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii.

Mai mult, în ședința instanței de apel a fost audiată înregistrarea discuției dintre Maximenco D. și Gumeniuc A., iar ultimul fiind ulterior audiat a declarat, că în unele momente din înregistrarea audio este glasul lui. Totodată, a declarat că atunci când se discută de bani, nu cunoaște a cui este glasul, declarații pe care Instanța de apel le-a apreciat critic, care nu corespund adevărului și aveau scopul evitării răspunderii penale de către inculpat, or, pe toată durata înregistrării, inclusiv în secvențele în care era vorba de bani, discuția a avut loc între martorul Maximenco D. și inculpat, vocea aparținând acestor doi.

Totodată, inculpatul a confirmat că a avut loc discuția cu Maximenco D. despre suma de 2500 lei, precum că destinați pentru serviciile avocatului. Acest argument al apărării a fost respins de către instanța de apel, pe motiv că se combătea prin însăși discuția înregistrată între martor și inculpat, în care ultimul explică lui Maximenco D. că banii trebuie să-i dea persoanei pentru a hotărî întrebarea, însă din acest fapt nu reiese că persoana despre care vorbește inculpatul

este avocat, sau că banii sunt destinați pentru asistența juridică ce urmează să fie acordată martorului Maximenco D. Ultimul, la fel în nici una din declarațiile sale de la urmărirea penală sau instanța de fond și cea de apel nu a menționat despre faptul că inculpatul i-a spus că-l va ajuta și-i va găsi un avocat, care să-i apere drepturile și interesele în cadrul judecării cauzei contravenționale în baza art. 243 Cod contravențional, precum și nu a declarat că Gumeniuc A. i-a cerut banii pentru avocat și nu personal pentru dânsul. În acest sens s-au apreciat ca fiind nefondate atât declarațiile inculpatului, cât și ale martorului Crecicovschi Dorian, care erau și contradictorii.

Astfel, inculpatul în ședința instanței de apel a declarat că avocatul Crecicovschi D. urma să se prezinte la comisariat pentru a încheia contract cu Maximenco D., pe când martorul Crecicovschi D. a declarat, că i-a spus inculpatului să-i dea tânărului numărul său de telefon pentru a fixa o întâlnire după masă, unde acesta să vină cu suma de bani și cu buletinul de identitate. În așa mod, inculpatul nici nu putea afirma că banii ceruți de el erau destinați pentru avocat, în situația în care ultimul a declarat că tânărul urma să vină la avocat cu suma de bani, și nu Gumeniuc A. Instanța de apel a apreciat aceste declarații ale inculpatului, precum și declarațiile acestuia din discuția înregistrată precum că nu are nimic de câștigat și că banii nu sunt pentru el, ca o metodă de a acționa pentru a evita răspunderea și a ascunde scopul real urmărit și anume, de a însuși prin extorcare de la Maximenco D. suma de 1500 lei.

Instanța de apel nu a găsit temei de a pune la îndoială legalitatea măsurii speciale de investigație - documentarea cu ajutorul metodelor și mijloacelor tehnice. În sensul dat s-a indicat că în baza raportului ofițerului superior de urmărire penală al DGT Nord al CNA A. Bleandură (v.l, f.d. 29), de către procurorul în Serviciul Nord al Procuraturii Anticorupție I. Diaconu a fost adoptată ordonanța din 03.01.2014 privind documentarea cu ajutorul metodelor și mijloacelor tehnice (v.l, f.d. 30), prin care s-a dispus efectuarea pe teritoriul R. Moldova pe un termen de 30 zile în perioada de timp cuprinsă între 03.01.2014-02.02.2014 a măsurii speciale de investigație - documentarea cu ajutorul metodelor și mijloacelor tehnice în scopul fixării acțiunilor și întreprinderilor cet Maximenco D., în legătură cu examinarea cazului atât până la momentul și în timpul transmiterii banilor către Gumeniuc A., precum și a altor persoane care pot interveni în orice mod la comiterea infracțiunii, cu folosirea tehnicii speciale, cât și după momentul transmiterii banilor.

În acest sens, procurorul a înaintat judecătorului de instrucție la aceeași dată un demers privind autorizarea efectuării măsurilor speciale de investigație (v.l, f.d. 31). Prin încheierea judecătorei Bălți din 03.01.2014 (v.l, f.d. 32), s-a dispus admiterea demersului procurorului și s-a autorizat pe un termen de 30 zile efectuarea măsurii speciale de investigație, solicitate de procuror - documentarea cu ajutorul metodelor și mijloacelor tehnice.

Potrivit procesului-verbal din 04.01.2014 de consemnare a rezultatelor documentării cu ajutorul metodelor și mijloacelor tehnice speciale (v.l, f.d. 34), s-a constatat faptul că ofițerul superior de investigații Ataman Dumitru a înzestrat pe Maximenco D. la 03.01.2014 orele 12:50 în automobilul de serviciu, cu tehnică specială - dictofon digital de model "EDIC-Mini B-22", fapt după care cu ajutorul

mijlocului tehnic special respectiv au fost documentate și fixate întredederea și discuțiile care s-au petrecut între Maximenco D. și Gumeniuc A. în biroul nr. 13 al IP Glodeni al inspectorului Gumeniuc A., începînd cu ora 13:55. După discuție, ofițerul de investigații Dumitru Ataman la 03.01.2014, în jurul orelor 14:17, în automobilul de serviciu a preluat de la Maximenco D. dictofonul digital cu care a fost înzestrat.

Astfel, prin procesul-verbal sus-menționat s-a constatat că durata înscrierii constituie 12 minute 01 secunde. În acest context, instanța de apel a concluzionat că instanța de fond neîntemeiat a apreciat critic declarațiile martorului cu privire la înregistrarea audio și procesul-verbal de consemnare a rezultatelor documentării, pe motiv că din declarațiile martorului rezulta că nu a fost înregistrată toată convorbirea ce a avut loc între ei, ci numai ceea ce i-a convenit lui Maximenco D.

Or, martorul Maximenco D. a declarat că a conectat tehnica specială cu care a fost înzestrat doar în momentul când discuțiile și acțiunile sale cu Gumeniuc A. s-au referit la mijloacele bănești pe care acesta le-a pretins și le-a primit, inculpatul instructându-l totodată cum urmează să se comporte în instanța de judecată când va fi chemat. În așa mod, înregistrarea efectuată de Maximenco D. se referă la banii ce urmau să fie transmiși inculpatului, aceasta era suficientă și demonstra pe deplin vinovăția lui Gumeniuc A. în săvârșirea coruperii pasive în privința lui Maximenco D.

La data de 04.01.2014, procurorul I. Diaconu a înaintat un demers privind verificarea legalității măsurii speciale de investigație, iar prin încheierea judecătorului de instrucție din 04.01.2014 (v.l, f.d. 40) s-a declarat legală efectuarea măsurii speciale de investigație - documentarea cu ajutorul metodelor și mijloacelor tehnice a întredederii avute loc între cet. Maximenco D. și Gumeniuc A., consemnată prin procesul-verbal din 04.01.2014.

La fel, a fost constatată legalitatea celeilalte măsuri speciale de investigație - controlul transmiterii banilor. Prin ordonanța ofițerului A. Blandură din 03.01.2014 (v.l, f.d. 16), a fost dispusă inițierea procedurii de autorizare pentru efectuarea măsurii speciale de investigație respective. Prin ordonanța procurorului I. Diaconu privind autorizarea controlului transmiterii din 03.01.2014, s-a dispus punerea în aplicare pe un termen de 30 zile a măsurii speciale de investigații - controlul transmiterii banilor extorcați în sumă de 1500 lei de la Maximenco D. către inspectorul de poliție Gumeniuc A.

La materialele cauzei a fost anexat și procesul-verbal din 03.01.2014 privind controlul transmiterii banilor, care atestă faptul transmiterii către Maximenco D. a sumei de 1500 lei în bancnote cu nominalul de 100 lei, marcate cu inscripția "MITA CNA" (v.l, f.d. 19-23). Prin ordonanța procurorului I. Diaconu din 04.01.2014, privind legalitatea măsurii speciale de investigații (v.l, f.d. 26), s-a constatat ca fiind legal efectuată măsura specială de investigații - controlul transmiterii banilor.

Rezultatele măsurii speciale de investigații - controlul transmiterii banilor, au fost documentate prin procesul-verbal de percheziție din 03.01.2014 (v.l, f.d. 50-51) întocmit în biroul nr. 13 din incinta IP Glodeni, în urma căreia au fost depistate și ridicate mijloacele bănești în sumă de 1500 lei, anume acele mijloace bănești care au fost marcate și transmise de Maximenco D. inculpatului. Mijloacele

bănești au fost depistate în printerul care se afla în cabinetul inculpatului, fiind depistate 15 bancnote cu nominalul de 100 lei, pe fiecare bancnotă fiind prezentă inscripția „MITA CNA”, iar seriile și numerele bancnotelor coincideau cu acele bancnote care au fost indicate în procesul-verbal privind controlul transmiterii banilor. Faptul că banii depistați erau cei indicați în procesul-verbal privind transmiterea banilor din 03.01.2014, se confirma prin raportul de expertiză nr. 030-031 din 16.01.2014, efectuat de Centrul Național de Expertize Judiciare.

Instanța de apel a respins argumentele părții apărării privind ilegalitatea și inadmisibilitatea ca probă a percheziției efectuate în biroul nr. 13 al IP Glodeni. organul de urmărire penală la dispoziția și efectuarea percheziției acționând în strictă conformitate cu prevederile Codului de procedură penală. Astfel, prin ordonanța motivată a procurorului I. Diaconu (v.l, f.d. 49), a fost dispusă efectuarea percheziției în încăperile biroului de serviciu nr. 13 în scopul depistării și ridicării mijloacelor bănești transmise. Ordonanța dată procurorul a motivat-o prin aceea că „în scopul documentării acțiunilor de corupere pasivă din partea lui Gumeniuc A. se impune necesitatea depistării mijloacelor bănești transmise în sumă de 1500 lei, care în urma reținerii procesuale nu au fost depistate asupra sa și care au importanță pentru justa soluționare a cauzei. În asemenea circumstanțe, există o bănuială rezonabilă, că banii în sumă de 1500 lei primiți de către Gumeniuc A., conform informațiilor obținute în urma efectuării măsurilor speciale de investigație se pot afla în încăperile biroului de serviciu nr. 13, situat la etajul 1 al IP Glodeni...”.

Potrivit conținutului procesului-verbal de percheziție din 03.01.2014, la efectuarea percheziției au participat inclusiv bănuitul Gumeniuc A. și avocatul Nemerenco Veaceslav, care au semnat procesul-verbal în modul corespunzător și nu au obiectat împotriva celor consemnate în procesul-verbal, Gumeniuc A. indicând la rubrica obiecții doar faptul că banii care au fost găsiți nu sunt ai lui.

Ulterior efectuării percheziției, la data de 04.01.2014, procurorul I. Diaconu a înaintat judecătorului de instrucție un demers cu privire la confirmarea legalității percheziției efectuate. Prin încheierea judecătoriei Bălți din 04.01.2014 (v.l, f.d. 53) a fost declarată legală acțiunea de urmărire penală - percheziția în biroul de serviciu nr. 13 al inspectorului Gumeniuc A., care a avut loc la 03.01.2014, orele 16:35-17:40.

În așa mod, au fost considerate neîntemeiate concluziile instanței de fond precum că acțiunile îndeplinite de organul de urmărire penală au fost efectuate cu derogări de la normele procedurale în vigoare, precum și concluzia privind declararea nulității proceselor-verbale ale măsurilor speciale de investigații - documentarea cu ajutorul metodelor și mijloacelor tehnice și controlul transmiterii banilor.

Instanța de apel a indicat că toate măsurile speciale de investigații și acțiunile de urmărire penală au fost dispuse și efectuate în strictă conformitate cu prevederile Codului de procedură penală. Mai mult, măsura specială de investigații — documentarea cu ajutorul metodelor și mijloacelor tehnice, cât și percheziția efectuată în biroul de serviciu nr. 13 al inculpatului au fost declarate legale de către judecătorul de instrucție. În situația dată, nu putea exista nici un dubiu rezonabil privind legalitatea acțiunilor întreprinse de organul de urmărire penală, iar

concluzia instanței de fond privind derogările grave ale organului de urmărire penală de la legislație în ceea ce privește fixarea, acumularea și administrarea probelor, nu avea nici un suport factual sau juridic.

Mai mult ca atât, în cadrul urmăririi penale inculpatul a fost informat de către procuror despre faptul că a fost supus măsurii speciale de investigație - controlul transmiterii banilor. Acesta a fost informat și despre faptul că este în drept să facă cunoștință cu aceste rezultate, precum și cu ordonanța procurorului prin care au fost legalizate aceste rezultate, însă inculpatul nu a contestat actele menționate.

Totodată, Gumeniuc A. a fost informat de către judecătorul de instrucție despre faptul că a fost supus măsurii speciale de investigație - documentarea cu ajutorul metodelor și mijloacelor tehnice speciale și despre faptul că este în drept să facă cunoștință cu aceste rezultate, precum și cu încheierea judecătorului de instrucție prin care au fost legalizate aceste rezultate, însă inculpatul sau apărătorul acestuia nu au contestat în modul prevăzut de Codul de procedură penală ordonanța procurorului sau încheierea judecătorului de instrucție prin care au fost legalizate măsurile speciale de investigații, precum și nu au contestat încheierea judecătorului de instrucție prin care a fost legalizată percheziția în biroul de serviciu al inculpatului sau rezultatele acestei percheziții, deși Codul de procedură penală prevede asemenea posibilitate. Invocând prezența efectelor de compromitere a probelor în legătură cu acele acțiuni procedurale efectuate în faza urmăririi penale, avocatul precum și inculpatul nu au fost lipsiți de posibilitatea de a acționa în conformitate cu prevederile art. 313 Cod de procedură penală, adică să conteste hotărârile și acțiunile organelor de urmărire penală, care ar fi afectat drepturile prevăzute de lege a inculpatului.

Prin urmare, nu au fost reținute argumentele din sentința adoptată și cele invocate de partea apărării în instanța de apel, precum că probele ar fi compromise, că probele acumulate ar fi afectate după calitatea persoanei și nu ar putea fi puse la baza sentinței de condamnare, toate probele fiind cercetate și verificate în ședințele judiciare, fiind stabilită legalitatea lor.

Instanța de apel a indicat că probele sus indicate confirmau, că inculpatul a comis acțiuni pentru a realiza latura obiectivă a infracțiunii de corupere pasivă, pentru a fi remunerat ilegal. Inițial inculpatul, atunci când procesul-verbal contravențional era în gestiunea sa, a extorcat o sumă mai mare de bani, explicând martorului că în schimbul acestor bani, el nu va expedia materialele în instanța de judecată. Acțiunile infracționale ale inculpatului au fost începute atunci când inculpatul era persoană publică, cu putere de decizie pe acest caz. Ulterior, când cauza contravențională era deja expediată în judecată inculpatul, care de asemenea avea drepturi și obligații procesuale în cauza dată, a extorcat banii de la Maximenco D. pentru a întreprinde acțiuni, care vor duce la încetarea procesului contravențional iar ultimul să nu fie privat de dreptul de a conduce mijloacele de transport. Cele indicate confirmau, că inculpatul este subiect al infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal și infirmau versiunea părții apărării, precum că în înregistrări se discută de bani destinați pentru altă persoană și nu pentru inculpat.

De asemenea, au fost considerate neîntemeiate argumentele părții apărării, precum că acuzarea nu a adus inculpatului o învinuire clară, adică nu a clarificat sumele de bani, pretinse, extorcate și primite. Din declarațiile martorului Maximenco D., din înregistrările discuțiilor dintre Maximenco D. și Gumeniuc A. și potrivit procesului-verbal din 04.01.2014 de consemnare a rezultatelor documentării cu ajutorul metodelor și mijloacelor tehnice speciale (v.l, f.d. 34), rezulta că inițial inculpatul a extorcat 300 euro, ulterior a fost de acord cu suma de 2500 lei, în final martorul Maximenco D. a înțeles că poate să-i ofere inculpatului 1500 lei, pentru a nu fi privat de dreptul de a conduce mijloace de transport, pentru că a comis fapta contravențională. Aceste sume de bani au fost indicate de inculpat, care inițial a pretins o sumă mai mare, iar ulterior a indicat suma de 2500 lei. Din înregistrări rezulta că inculpatul extorca suma de 2500 lei, pe când martorul indica suma de 1500 lei. Ca rezultat, partea acuzării i-a incriminat inculpatului suma de 1500 lei, care i-a fost transmisă de martor și care a fost depistată în rezultatul percheziției. Din motivele indicate nu puteau fi admise alegațiile părții apărării privind incertitudinea sumelor de bani, or sumele au fost indicate și modificate de către inculpat, fapt ce nu confirma nevinovăția sa, ci atesta că el a comis acțiuni prin care a fost întrunită latura obiectivă a infracțiunii.

Totodată, era greșită poziția instanței de fond, precum că partea acuzării nu a prezentat nici o probă sau dovadă că în cadrul percheziției au fost examinate și cercetate atât pervazul din coridorul inspectoratului, cât și pervazul din biroul lui Gumeniuc A. Or, în baza ordonanței procurorului a fost efectuată percheziția biroului lui Gumeniuc A., în cadrul căreia, în printerele din birou, a fost găsită suma de bani primită de Gumeniuc A. de la Maximenco D. Obiectul percheziției l-a constituit banii în sumă de 1500 lei, care după depistare au fost ridicați, iar acțiunea de urmărire penală respectivă a fost încetată, deoarece și-a atins scopul.

Astfel, nu a fost necesară o cercetare suplimentară a pervazurilor ferestrelor din biroul inculpatului sau antreului biroului, deoarece scopul percheziției a fost obținut.

Mai mult, din înregistrarea discuțiilor dintre inculpat și martor, rezulta că însăși Gumeniuc A. i-a spus lui Maximenco D. să pună banii pe pervaz. În situația dată, când despre aflarea banilor pe pervazul din antreul biroului știau numai Maximenco D. și inculpatul, având în vedere și faptul că numai ultimul avea acces în biroul său, era evident faptul că numai inculpatul putea să ia banii de pe pervaz și să-i pună în printerele din biroul său, cu atât mai mult că potrivit declarațiilor martorului Maximenco D., după ce au ieșit din cabinet, Gumeniuc A. s-a întors înapoi astfel având posibilitatea reală de a schimba locul aflării banilor. În același context, instanța de apel a menționat faptul că lipsa urmelor de substanțe speciale pe mâinile inculpatului nu demonstau faptul că nu el a pus banii în printere, or faptul că el i-a spus martorului să pună banii pe pervaz și numai el și martorul știau că banii sunt pe pervaz demonstra contrariul, adică faptul că anume inculpatul a pus banii în printerele din biroul său. În așa mod, erau nefondate alegațiile părții apărării, precum că banii au fost puși în printere de către colaboratorii CNA.

Totodată, urmau a fi apreciate critic declarațiile martorului Gîdei V., care a avut unele contacte cu inculpatul, deoarece acesta a examinat un caz contravențional în care primul a fost victimă a unui accident rutier. Necătând la

faptul că martorul a comunicat că în ziua de 03.01.2014 în jurul orei 14:00 a venit în biroul lui Gumeniuc A. unde mai era o persoană, în Registrul de evidență a vizitatorilor IP Glodeni pentru data de 03.01.2014, numitul Gîdei V. nu figura, mai ales în situația în care a comunicat că a intrat în IP Glodeni prin intrarea oficială, pe lângă unitatea de gardă. A mai fost luat în considerație și faptul că între declarațiile martorului dat și declarațiile inculpatului existau divergențe, din care motiv declarațiile lor au fost apreciate critic, ca o metodă a inculpatului de eschivare de la răspunderea penală și legiferării acțiunilor sale.

Instanța de apel a considerat ca fiind nefondate argumentele apărării, precum că înregistrările discuțiilor dintre Maximenco D. și Gumeniuc A. nu puteau fi considerate ca probe pe motiv că au fost copiate de pe suportul original pe alt suport, or înregistrările au fost copiate de către ofițerul superior de investigații D. Ataman în procesul-verbal de consemnare a rezultatelor documentării cu ajutorul metodelor și mijloacelor tehnice speciale. D. Ataman a indicat că „în sediul DGT Nord a Centrului National Anticorupție din mun. Bălți str. Dostoevski, nr. 12, la 03.01.2014, începând cu ora 18:08 tehnica specială de model „EDIC-Mini B-22” prin intermediul conexiunii USB a fost conectată la calculatorul de serviciu de model „Pentium Intel” și prin intermediul programului „Rec Manager” s-a transcris în calculator într-un nou format, denumit convențional „Glodeni 03.01.2014 audio”. ... în continuare, în scopul obținerii purtătorului material de informații, cu ajutorul aceluiași calculator de serviciu, prin intermediul programului „NERO” fișierul „Glodeni 03.01.2014 audio” s-a transcris pe un CD-R de model „BARGEȘ”, cu capacitatea 700 MB”.

Astfel, înscrierea pe CD a înregistrărilor audio a discuțiilor dintre Maximenco D. și Gumeniuc A. s-a făcut cu scopul de a obține purtătorul material de informații. În conformitate cu prevederile Codului de procedură penală, ofițerul de urmărire penală A. Bleandură prin ordonanța din 04.01.2014 a dispus recunoașterea și anexarea la cauza penală a CD-ului menționat în calitate de mijloc material de probă.

Probele sus indicate confirmau vinovăția inculpatului și combăteau argumentele părții apărării, iar anexarea la materialele cauzei a unei casete video de pe altă cauză penală, nu putea fi considerată ca fiind o probă ce îl dezvinovățește pe inculpat. Instanța de apel a considerat că acea casetă video din greșeală a fost anexată la materialele prezentei cauze penale, neavând valoare probantă, pe când probele indicate supra confirmau în afara oricărui dubiu vinovăția inculpatului.

Reieșind din faptele stabilite supra, instanța de apel a conchis că erau neîntemeiate argumentele instanței de fond privind lipsa bazei probante ce ar demonstra vinovăția inculpatului în dobândirea prin extorcare de la Maximenco D. a banilor în sumă de 1500 lei, deoarece actele procesuale întocmite de către OUP al CNA și acțiunile procesuale petrecute pe caz referitor la reținerea în flagrant a inculpatului, denotau comiterea de către el a faptelor imputate, toate probele ce se regăsesc la materialele cauzei aflându-se într-o coroborare reciprocă, or cele declarate de Maximenco D. la urmărirea penală, referitor la extorcarea de la el a banilor de către Gumeniuc A., și-au găsit confirmare prin faptele ulterior constatate în procesul efectuării percheziției.

Probele sus indicate, coroborând între ele confirmau vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, fiind neîntemeiat respinse de instanța de fond.

Apreciind probele pe cauză, declarațiile inculpatului, martorilor, materialele din dosar din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor și luând în considerație cele menționate mai sus, instanța de apel a reținut în sarcina inculpatului următoarele:

Inculpatul Gumeniuc A., activând în funcția de inspector superior auto de stat al Serviciului Supraveghere Transport și Circulație Rutieră al Secției Securitate Publică a Inspectoratului de poliție Glodeni al Inspectoratului General al Poliției al MAI al RM, numit în această funcție în baza ordinului nr. 271 EF din 19.07.2013 al Inspectorului general-șef al Inspectoratului General al Poliției al MAI al RM, prin urmare în conformitate cu prevederile art. 123 alin. (2) Cod penal, fiind persoană publică, având în virtutea funcției deținute permanent drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, abilitată potrivit prevederilor art. 2 al Legii cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului nr. 320 din 27.12.2012 cu misiunea de a apăra drepturile și libertățile fundamentale ale persoanei prin activități de menținere, asigurare și restabilire a ordinii și securității publice, de prevenire, investigare și de descoperire a infracțiunilor și contravențiilor, contrar prevederilor art. 26 alin. (1) lit. a), b), c) și d) și prevederilor art. 28 alin. (1) lit. g) și i) ale Legii nominalizate mai sus, care prevăd că Polițistul își desfășoară activitatea profesională în interesul și în sprijinul persoanei, comunității și al instituțiilor statului, exclusiv pe baza și în executarea legii, fiind obligat: să respecte cu strictețe drepturile, libertățile omului și demnitatea umană, să aibă comportament demn și respectuos pentru persoane, o atitudine fermă față de cei care încalcă legile; să se conducă, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, de legislație, asigurând îndeplinirea sarcinilor ce stau în fața Poliției; să execute la timp și întocmai atribuțiile conform funcției deținute și să manifeste, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, perseverență, obiectivitate și imparțialitate, fiindu-i interzis să abuzeze de calitatea sa oficială și să întreprindă alte acțiuni interzise prin Lege, etc., acceptând concomitent benevol restricțiile impuse de prevederile Legii cu privire la prevenirea și combaterea corupției nr. 90-XVI din 25.04.2008 pentru a nu comite acțiuni ce pot conduce la folosirea situației de serviciu și a autorității sale în interese personale, de grup sau alte interese decât cele de serviciu, contrar obligațiilor și interdicțiilor impuse de funcția deținută, a săvârșit infracțiunea de corupere pasivă în următoarele circumstanțe:

Astfel el, activând în funcția de inspector superior auto de stat al Serviciului Supraveghere Transport și Circulație Rutieră al Secției Securitate Publică a Inspectoratului de poliție Glodeni al Inspectoratului General al Poliției al MAI al RM, dispunând conform fișei de post de împuterniciri de a aplica sancțiuni în privința cetățenilor care au încălcat legislația privind circulația rutieră deci, în acest sens, având calitatea de agent constator, contrar obligațiilor și interdicțiilor impuse de funcția deținută, intenționat și din interes material, începând cu mijlocul lunii decembrie 2013, a pretins prin extorcare de la cet. Maximenco D. mijloace bănești ce nu i se cuvin în sumă totală de 1500 lei, în scopul îndeplinirii acțiunilor contrar atribuțiilor sale funcționale, exprimate prin neatragera ultimului la

răspundere contravențională pentru faptul părăsirii locului accidentului rutier, comis la data de 03.11.2013 în s. Sturzovca, r-nul Glodeni.

În continuarea acțiunilor sale infracționale, inspectorul superior auto de stat Gumeniuc A., la data de 24.12.2013 a întocmit în privința lui Maximenco D. un proces-verbal cu privire la contravenția prevăzută de art. 243 Cod contravențional, pentru faptul părăsirii locului accidentului rutier, proces-verbal care împreună cu materialele acumulate la data de 31.12.2013 a fost expediat în Judecătoria r-lui Glodeni pentru examinare în fond.

Ulterior, la data de 03.01.2014, inspectorul Gumeniuc A., urmărind același scop de profit, având calitatea de agent constatat în cadrul procesului contravențional inițiat de el prin procesul-verbal cu privire la contravenție din 24.12.2013 în privința lui Maximenco D. în cadrul căruia, în conformitate cu prevederile art. 455 alin. (2) Cod contravențional, era obligat să participe la ședința de judecare a cauzei contravenționale, a pretins în continuare prin extorcare de la cet. Maximenco D. bani ce nu i se cuvin în sumă de 1500 lei pentru a contribui prin acțiunile sale în instanța de judecată la adoptarea unei hotărâri de încetare a procesului contravențional, bani pe care la data de 03.01.2014, aproximativ în jurul orei 14:05 i-a primit personal de la Maximenco D., condiționându-i acestuia să pună banii pe pervazul ferestrei biroului său de serviciu nr. 13 al Inspectoratului de poliție Glodeni, amplasat în or. Glodeni, str. Tricolorului 6, fapt după care Gumeniuc A. a fost reținut de către colaboratorii Direcției Generale Teritoriale Nord a Centrului Național Anticorupție al Republicii Moldova.

Acțiunile inculpatului pe deplin se încadrau în prevederile art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal - pretinderea și primirea, personal, de către o persoană publică a bunurilor sub formă de valori valutare ce nu i se cuvin, pentru sine, pentru a îndeplini acțiuni contrar atribuțiilor sale funcționale, cu extorcarea bunurilor menționate.

La stabilirea pedepsei pentru inculpat, instanța de apel a menționat luarea în considerație prevederilor art. 61 Cod penal, la fel și a principiilor individualizării pedepsei și criteriilor generale de individualizare a pedepsei, prevăzute de art. art. 7 și 75 Cod penal. Astfel, instanța de apel a ajuns la concluzia că corijarea și corectarea inculpatului putea fi atinsă numai prin izolarea acestuia de societate, din care motiv i-a aplicat pedeapsa închisorii.

Instanța de apel a considerat, că pedeapsa sub formă de închisoare era echitabilă în raport cu fapta comisă și corespundea gravității și urmărilor acesteia, circumstanțelor cauzei, precum și comportamentului inculpatului după comiterea infracțiunii. La fel, s-a ținut cont de rolul inculpatului la săvârșirea infracțiunii, de atitudinea acestuia față de cele comise, care nici la etapa urmăririi penale, nici în instanța de judecată nu a recunoscut vina sa în săvârșirea faptelor incriminate, nu a conștientizat urmările prejudiciabile cauzate imaginii organelor afacerilor interne, precum și pericolul social al infracțiunii date, care se atribuie la categoria celor care implică funcția publică, prin aceste acțiuni infracționale inculpatul prejudiciind grav imaginea poliției.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocat în numele inculpatului, care, întemeindu-se pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. pct. 6) și 8) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia cu menținerea sentinței.

În motivarea cerințelor sale, apărătorul indică următoarele:

- învinuirea formulată inculpatului în rechizitoriu este una defectuoasă deoarece este neclară, confuză și contradictorie, iar textul învinuirii formulate în rechizitoriu nu conține circumstanțele de fapt și de drept obligatorii pentru calificarea acțiunilor/inacțiunilor unei persoane ca infracțiune de corupere pasivă săvârșită cu extorcarea mijloacelor valutare în sumă de 1500 lei. În învinuire nu s-a indicat prin ce s-a exprimat pretinderea prin extorcare de la cet. Maximenco D. a mijloacelor bănești în sumă de 1500 lei și în ce anume a constat fapta inculpatului de pretindere și de extorcare, adică când anume, unde, cum și în ce mod a pretins și extorcat el bani și cum urmau a fi realizate acțiunile inculpatului de neatragere a lui Maximenco D. la răspundere contravențională. Astfel, cu toate că învinuirea formulată în rechizitoriu nu a fost modificată/completată în modul prevăzut de lege de către acuzatorul de stat, instanța de apel și-a arogat atribuțiile părții acuzării, indicând din oficiu în decizia sa în ce anume au constat acțiunile de pretindere și extorcare a mijloacelor bănești. La fel, fără o specificare concretă în învinuirea formulată instanța de apel a descris acțiunile inculpatului cu privire la posibilitatea intervenirii acestuia la orice fază a procesului contravențional, precum și fapta de neaprezentare în ședința de judecată;

- în exercitarea funcțiilor sale inculpatul a acționat în conformitate cu prevederile legale, fapt ce nu a fost nicidecum contestat de către partea acuzării și excludea concluzia instanței de apel, că întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție în privința lui Maximenco D. și trimiterea acestuia pentru examinare în Judecătoria r-lui Glodeni putea constitui continuare a acțiunilor infracționale a inculpatului. Asupra acestui motiv instanța de apel a omis a se expune;

- instanța de apel a omis a se expune și asupra faptelor că în acțiunile inculpatului la documentarea faptei de părăsire a accidentului rutier de către Maximenco D. nu s-au constatat careva încălcări, în acest sens lipsind careva pretenții atât din partea ultimului, cât și de la partea acuzării;

- înafară de declarațiile martorului Maximenco D., partea acuzării nu a prezentat alte probe ce ar confirma faptul că inculpatul, începând cu mijlocul lunii decembrie 2013, a pretins prin extorcare de la Maximenco D. mijloace bănești ce nu i se cuvin în sumă de 1500 lei, în scopul neatragerii ultimului la răspundere contravențională;

- instanța de apel nu a luat în considerație faptul că declarațiile martorului Maximenco D. sunt contradictorii, deoarece la momentul depunerii plângerii acesta a declarat că inculpatul extorca bani pentru a nu trimite cauza în judecată, iar în instanța de judecată a declarat că de la momentul întocmirii procesului-verbal în privința sa cunoștea despre faptul că materialele în privința sa urmează a fi expediate în instanța de judecată;

- declarațiile martorului Maximenco D. despre faptul apelării sale repetate de către inculpat nu au fost confirmate prin probe, mai mult ca atât anume la insistențele lui Maximenco D., inculpatul i-a organizat întâlnirea cu avocatul Crecicovschi D. care urma să-i apere interesele în instanța de judecată și căruia primul trebuia să-i achite suma de 2500 lei;

- instanța de apel a omis a se expune asupra faptului de ce la 03.01.2014, când martorul Maximenco D. a intrat prima dată în biroul inculpatului (ora 12:55) nu i-a transmis acești bani, ci a făcut-o mai târziu;

- înregistrarea audio a convorbirilor din 03.01.2014 nu poate fi luată în considerație în calitate de probă din motiv că aceasta conține doar fragmente de discuții, precum și din motiv că pentru înregistrarea acestor convorbiri la 03.01.2014 s-a inițiat o altă măsură specială de investigare – documentarea cu ajutorul metodelor și mijloacelor tehnice speciale, care potrivit art. 134/3 Cod de procedură penală este efectuată pentru relevarea și fixarea acțiunilor persoanelor, unor imobile, a mijloacelor de transport. În realitate însă, ofițerii de investigații au realizat înregistrarea comunicărilor dintre Maximenco D. și inculpat, efectuând astfel o măsură specială de investigație pentru care nu a fost întocmit un careva act oficial și a lipsit autorizația judecătorului de instrucție în sensul prevederilor art. 132/2 alin. (1) lit. c), art. 132/5 și 132/8 Cod de procedură penală.;

- constatarea faptului că Maximenco D. a pus banii pe pervazul ferestrei în biroul de serviciu al inculpatului este eronată, din motiv că din declarațiile primului rezultă că inculpatul nu a primit personal careva bani și nici în biroul acestuia nu a lăsat careva bani. Concluzia instanței de apel precum că martorul Maximenco D. a lăsat banii pe pervazul din antreul biroului inculpatului este eronată, din motiv că biroul inculpatului nu are antreu. La fel, banii găsiți în printerul inculpatului au fost plasați acolo de către colaboratorii CNA, în acest sens, procesul-verbal cu privire la perchiziție urmând a fi considerat nul;

- faptul că inculpatul nu a primit careva bani este confirmat și de circumstanța potrivit căreia pe mâinile inculpatului nu au fost depistate urme a soluției cu care au fost prelucrate bancnotele;

- nu a fost întreprinsă nicio acțiune pentru a se stabili în ce mod banii au ajuns de pe pervaz în printerul inculpatului, la fel cum nu a fost investigat acel pervaz;

- una din casetele cu înregistrările video ale efectuării perchiziției a dispărut, iar în locul său a apărut o altă înregistrare din altă cauză penală.

6.1. Pe cauză este depusă referință de către procuror, care se pronunță pentru inadmisibilitatea recursului declarat, din motiv că recurentul solicită reaprecierea probelor, temei care nu este prevăzut în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală. La fel, motivele invocate în recurs au constituit deja obiect de examinare în instanța de apel și o altă opinie asupra probelor care au fost puse la baza deciziei nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei, avînd în vedere și faptul că hotărârea contestată conține motive legale pe care se întemeiază soluția, acțiunile inculpatului întrunesc elementele infracțiunii, iar recursul este vădit neîntemeiat. Inculpatului nu i-a fost lezat dreptul la apărare și la un proces echitabil, deoarece acțiunile procesuale au fost efectuate în prezența lui și cu participarea apărătorului, iar acțiunile organului de urmărire penală privind efectuarea măsurilor speciale de investigație au fost autorizate de judecătorul de instrucție și de procuror.

7. Judecând recursul declarat, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis, cu casarea totală a deciziei contestate și dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, reieșind din următoarele considerente.

Potrivit art. 435 alin. (2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Conform pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Reieșind din aceste prevederi legale, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Colegiul penal menționează, că potrivit art. 414 Cod de procedură penală instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel, sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

De asemenea, Colegiul penal subliniază că decizia instanței de apel, conform prevederilor art. 417 Cod de procedură penală, trebuie să cuprindă fapta constatată de prima instanță și conținutul dispozitivului sentinței, fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Potrivit cerințelor aceluiași articol, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări a fost comisă, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual penal au fost corect aplicate și dacă hotărârea adoptată conține răspuns la toate motivele invocate.

Luând în considerație prevederile legale expuse supra, Colegiul penal constată că instanța de apel a pronunțat prematur decizia privind condamnarea inculpatului în baza art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal.

În acest sens, Colegiul penal a stabilit că la examinarea cauzei instanța de apel nu a analizat probele prezentate de către acuzare sub toate aspectele, nu le-a apreciat prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor și nu și-a motivat soluția pronunțată.

Astfel, se constată că instanța de apel și-a întemeiat soluția de condamnare pe următoarele probe, administrate în cadrul cercetărilor judecătorești:

- declarațiile inculpatului, declarațiile martorilor Gîdei Valeri, Maximenco Dmitrii, Ataman Dumitru și Bădărău Gheorghe;
- procesul-verbal de primire a denunțului din 02.01.2014;

- procesul-verbal privind controlul transmiterii banilor din 03.01.2014;
- raportul ofițerului de investigații Gh. Bădărău din 03.01.2014 privind rezultatele măsurii speciale de investigație – controlul transmiterii banilor;
- încheierea judecătorului de instrucție din 03.01.2014 prin care s-a dispus autorizarea măsurii speciale de investigație – documentarea cu ajutorul metodelor și mijloacelor tehnice în scopul fixării acțiunilor între cet. Maximenco D. și Gumeniuc A.;
- raportul ofițerului de investigații Ataman D. din 03.01.2014 privind rezultatele măsurii speciale de investigație – documentarea cu ajutorul metodelor și mijloacelor tehnice în scopul fixării acțiunilor între cet. Maximenco D. și Gumeniuc A.
- procesul-verbal de consemnare a rezultatelor documentării cu ajutorul metodelor și mijloacelor tehnice din 04.01.2014, în care sunt redată discuțiile între cet. Maximenco D. și Gumeniuc A.;
- încheierea judecătorului de instrucție din 04.01.2014 prin care s-a dispus legalitatea efectuării măsurii speciale de investigație – documentarea cu ajutorul metodelor și mijloacelor tehnice a întrevederii avute loc între cet. Maximenco D. și Gumeniuc A.;
- procesul-verbal de percheziție din 03.01.2014, prin care s-a efectuat percheziția biroului de serviciu al lui Gumeniuc A.;
- încheierea judecătorului de instrucție din 04.01.2014, prin care s-a declarat legală percheziția biroului de serviciu al lui Gumeniuc A.;
- procesele-verbale de ridicare și examinare din 03.01.2014, prin care s-au ridicat/examinat materialele legate de examinarea cauzei contravenționale în privința lui Maximenco D., precum și materialele din registrul de evidență al vizitatorilor IP Glodeni;
- procesele-verbale de ridicare și examinare din 04.01.2014 a registrului de intrare a corespondenței a judecătoriei Glodeni; raportul de expertiză nr. 030-031 din 16.01.2014.

În consecință, instanța de apel a reținut în privința inculpatului faptul că acesta **mai întâi**, începând cu mijlocul lunii decembrie 2013, a pretins prin extorcare de la Maximenco D. suma de 1500 lei în scopul îndeplinirii acțiunilor contrar atribuțiilor sale funcționale, exprimate prin neatragera ultimului la răspundere contravențională pentru faptul părăsirii locului accidentului rutier, comis la 03.11.2013.

Colegiul penal lărgit menționează că învinuirea în această parte se bazează exclusiv pe declarațiile martorului Maximenco D., însă din materialele cauzei rezultă că fapta incriminată în această parte inculpatului nu a fost realizată de către ultimul, odată ce acesta a acționat în conformitate cu atribuțiile sale de serviciu și a transmis materialele cauzei contravenționale în privința lui Maximenco D. pentru judecare după competență în judecătoria Glodeni.

În continuare, instanța de apel a reținut în privința inculpatului faptul că acesta la data de 03.01.2014, urmărind același scop de profit, având calitatea de agent constatat în cadrul procesului contravențional inițiat de el prin procesul-verbal cu privire la contravenție din 24.12.2013 în privința lui Maximenco D. în cadrul căruia, în conformitate cu prevederile art. 455 alin. (2) Cod contravențional,

era obligat să participe la ședința de judecare a cauzei contravenționale, a pretins în continuare prin extorcare de la cet. Maximenco D. bani ce nu i se cuvin în sumă de 1500 lei pentru a contribui prin acțiunile sale în instanța de judecată la adoptarea unei hotărâri de încetare a procesului contravențional, bani pe care la data de 03.01.2014, aproximativ în jurul orei 14:05 i-a primit personal de la Maximenco D., condiționându-i acestuia să pună banii pe pervazul ferestrei biroului său de serviciu nr. 13 al Inspectoratului de poliție Glodeni, amplasat în or. Glodeni, str. Tricolorului 6, fapt după care Gumeniuc A. a fost reținut de către colaboratorii Direcției Generale Teritoriale Nord a Centrului Național Anticorupție.

Sub aspectul probării acestui episod, s-au indicat aceleași declarații ale martorului Maximenco D., precum și celelalte probe indicate supra.

Analiza acestor probe însă provoacă dubii referitor la corectitudinea încadrării juridice a faptelor inculpatului realizată de către instanța de apel.

Astfel, potrivit declarațiilor lui Maximenco D.: „ ...*Când am intrat în birou la Gumeniuc la 03.01.2014 eu aveam 1500 lei cu mine, am fost percheziționat și atunci banii n-am dat. Gumeniuc A. a zis să ne ducem la judecată pentru a se înțelege cu judecătorul ca să nu fiu privat de dreptul de a conduce mijlocul de transport și am venit cu transportul meu cu Gumeniuc A. la judecată... Gumeniuc A. mi-a spus că se va înțelege cu judecătorul și cazul va fi hotărât ...*”. (V. I, f.d. 244, V. II, f.d. 72)

La fel, potrivit discuțiilor consemnate cu ajutorul metodelor și mijloacelor tehnice speciale s-au indicat următoarele:

„ ...*(Maximenco D.) Будет суд? И я пойду на суд? (Gumeniuc A.) Будет суд, тебя оправдают, скажут, что ты не виноват... (Gumeniuc A.) Нет, ... это не мне, ты просто, не я решаю вопрос, я же тебе так говорил, что?... (Gumeniuc A.) Я сегодня должен дать человеку ...*”.

În contextul soluției de încadrare juridică a acțiunilor inculpatului în baza art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal, Colegiul penal consideră necesar de a atrage atenția asupra prevederilor legale și practicii judiciare constante în ce privește latura subiectivă a infracțiunilor prevăzute de art. art. 324 și 326 Cod penal.

Potrivit prevederilor art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal, se sancționează pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de către o persoană publică sau de către o persoană publică străină de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, sau acceptarea ofertei ori promisiunii acestora pentru a îndeplini sau nu ori pentru a întârzia sau a grăbi îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale sau contrar acesteia, cu extorcare de bunuri sau servicii enumerate supra.

Infracțiunea de corupere pasivă poate fi comisă doar cu intenție directă, întrucât scopul infracțiunii este unul special, având o natură alternativă, și anume:

1) *scopul îndeplinirii – în interesul corupătorului sau al persoanelor pe care le reprezintă – de către corupt a unei acțiuni în exercitarea funcției sau contrar funcției în cauză;*

2) *scopul neîndeplinirii – în interesul corupătorului sau al persoanelor pe care le reprezintă – de către corupt a unei acțiuni în exercitarea funcției sau contrar funcției în cauză;*

3) scopul întârzierii îndeplinirii – în interesul corupătorului sau al persoanelor pe care le reprezintă – de către corupt a unei acțiuni în exercitarea funcției sau contrar funcției în cauză;

4) scopul grăbirii îndeplinirii – în interesul corupătorului sau al persoanelor pe care le reprezintă – de către corupt a unei acțiuni în exercitarea funcției sau contrar funcției în cauză.

Acționarea de către corupt în interesului persoanei pe care acesta o reprezintă poate avea un fundament contractual, legal, însă nu se rezumă neapărat la acestea.

În lipsa unuia dintre aceste scopuri, fapta nu va putea fi încadrată potrivit art. 324 Cod penal, însă poate opera răspunderea contravențională în baza art. 315 din Codul contravențional, în cazul în care cele comise presupun primirea (luarea) în exercițiul funcției de recompensă nelegitimă sau de folos material, dacă fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii.

Potrivit prevederilor art. 326 alin. (1) Cod penal, se sancționează pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de bani, titluri de valoare, servicii, privilegii, alte bunuri sau avantaje, pentru sine sau pentru o altă persoană, de către o persoană care are influență sau care susține că are influență asupra unei persoane publice, persoane cu funcție de demnitate publică, persoane publice străine, funcționar internațional, pentru a-l face să îndeplinească sau nu ori să întârzie sau să grăbească îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale, indiferent dacă asemenea acțiuni au fost sau nu săvârșite.

Infracțiunea prevăzută la alin. (1) art. 326 Cod penal se comite doar cu intenție directă, avînd la bază un scop calificat, și anume:

1) **scopul de a-l face pe factorul de decizie să îndeplinească o acțiune în exercitarea funcției sale, indiferent dacă o asemenea acțiune va fi sau nu săvârșită;**

2) scopul de a-l face pe factorul de decizie să nu îndeplinească o acțiune în exercitarea funcției sale, indiferent dacă o asemenea acțiune va fi sau nu săvârșită;

3) scopul de a-l face pe factorul de decizie să întârzie îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale, indiferent dacă o asemenea acțiune va fi sau nu săvârșită;

4) scopul de a-l face pe factorul de decizie să grăbească îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale, indiferent dacă o asemenea acțiune va fi sau nu săvârșită.

Pentru reținerea la încadrare a alin. (1) art. 326 Cod penal nu este necesar ca unul dintre scopurile speciale să se realizeze efectiv. Realizarea efectivă a scopului (anume în ipoteza în care factorul de decizie a fost influențat de către traficantul de influență și, drept urmare, a îndeplinit, nu a îndeplinit, a întârziat sau a grăbit îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale), presupune infracțiune fapt epuizat, reținându-se la încadrare circumstanța agravantă de la lit. d) alin. (2) art. 326 Cod penal, în modalitatea “traficul de influență urmat de obținerea rezultatului urmărit”).

Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel n-a făcut o analiză minuțioasă a probelor administrate prin prisma practicii judiciare constante expuse supra, pentru a stabili în acțiunile inculpatului prezența laturii subiective a

infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal, odată ce din probatoriul cercetat rezultă că inculpatul a primit suma de 1500 lei nu pentru a îndeplini în interesul corupătorului acțiuni contrar funcției deținute (neprezentarea în ședința de judecată pe cauza contravențională în privința lui Maximenco D. pentru încetarea procesului contravențional în privința acestuia în baza art. 455 alin. (2) Cod contravențional) precum este indicat în învinuire, ci pentru a-l face pe factorul de decizie (judecătorul din judecătoria Glodeni) să îndeplinească o acțiune în exercitarea funcției sale.

În asemenea condiții, Colegiul penal lărgit consideră că instanța de apel nu a constatat nici de fapt, nici de drept comiterea de către inculpat a infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal.

Din considerentele menționate, Colegiul penal lărgit conchide că soluția adoptată de către instanța de apel este contrară prevederilor legale, astfel instanța de apel, judecând cauza dată, a comis eroarea de drept prevăzută în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, la care se face referire în recurs, eroare ce nu poate fi corectată de către instanța de recurs, deci se constată temeiul de casare a soluției adoptate de către instanța de apel.

Reieșind din aceste circumstanțe, Colegiul penal lărgit consideră necesar a casa total decizia atacată, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, în strictă conformitate cu prevederile legale, iar în privința măsurii preventive, inculpatul urmează a fi repus în situația anterioară pronunțării deciziei instanței de apel.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care stabilește procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe în modul cuvenit și în strictă conformitate cu prevederile legale asupra tuturor motivelor indicate de către participanții la proces, să cerceteze, să verifice și să aprecieze profund probele administrate pe parcursul procesului penal în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea apreciere cuvenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, de practica relevantă a CțEDO, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată.

În aceeași ordine de idei Colegiul penal lărgit atrage atenția asupra faptului că la rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să respecte jurisprudența CțEDO (cauza Pelissier și Sassi v. Franța, cererea nr. 25444/94) precum și prevederile art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, deoarece în cursul judecării cauzei, considerând că încadrarea juridică dată faptei prin actul de sesizare urmează a fi schimbată, este obligată să pună în discuția părților noua încadrare și să atragă atenția inculpatului că i se poate acorda termen necesar pentru pregătirea apărării de noua învinuire și să solicite amânarea judecării, după ce judecarea cauzei continuă.

Având în vedere consecințele pe care le poate avea schimbarea încadrării juridice, legea de procedură penală prevede că în fața primei instanțe, această schimbare nu poate avea loc decât în anumite condiții, a căror îndeplinire constituie o garanție atât a dreptului la apărare al părților și, în primul rând, al inculpatului, cât și a soluționării corecte a cauzei. Aceste condiții sânt prevăzute în

art. 325 alin. (2) Cod de procedură penală, stabilind că modificarea învinuirii în instanța de judecată se admite dacă prin aceasta nu se agravează situația inculpatului și nu se lezează dreptul lui la apărare.

De aici reiese că obligația instanței este de a pune în discuția părților noua încadrare juridică a faptei, procurorul și părțile urmând să-și expună concluziile cu privire la necesitatea și la temeiurile schimbării încadrării juridice, însăși instanța fiind datoare să atragă atenția asupra consecințelor acestei schimbări și să explice drepturile inculpatului, și anume dreptul de a cere amânarea judecării, pentru a-și pregăti apărarea în raport cu noua încadrare.

Instanța, în cazul dat, urmează să se conducă de jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului și, în special de hotărârea din 12.04.2011 în cauza lui *Andrian Constantin vs România*, în care s-a susținut că schimbarea încadrării juridice, indiferent de elementul infracțiunii, fără a-l informa pe acuzat în mod detaliat cu privire la natura și cauza acuzației aduse împotriva sa, precum și privind dreptul său de a dispune de timpul și facilitățile necesare pregătirii apărării sale, se consideră ca o încălcare a art. 6 §1, §3 lit. a) și b) CEDO - dreptul la un proces echitabil.

8. În conformitate cu prevederile art. art. 338, 434, 435 alin. (1) pct. 2 lit. c), alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de avocatul Holban Radu în numele inculpatului Gumeniuc Andrei, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 03 octombrie 2016, cu dispunerea rejudecării cauzei în Curtea de Apel Bălți în alt complet de judecată.

Inculpatul *Gumeniuc Andrei Ivan* urmează a fi eliberat din instituția penitenciară în care se deține, dacă nu execută o altă pedeapsă.

Decizia nu este susceptibilă de atac.

Decizia motivată pronunțată la 17 februarie 2017.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Ghenadie Nicolaev

Vladimir Timofti

Nadejda Toma

Petru Moraru